

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

Ekoloji kimya kafedrası

İxtisas :TE 060504 – Ekoloji kimyəvi monitoring

İF-82178 – Radioekoloji monitoring

fənnindən magistr pilləsi üçün

PROQRAM

Bakı 2020

- ətraf mühitə əsas radioaktiv çirkləndiricilərin təsir xüsusiyyətlərini
 - ətraf mühitə insanın təsərrüfat fəaliyyətinin müxtəlif sahələrinin təsir xüsusiyyətləri
 - ətraf mühitin keyfiyyətinin (radioaktiv fonun) əsas normativləri
 - kimyəvi çirklənmənin, radiasiyanın insan sağlamlığına təsirini
 - ətraf mühitin radioaktiv çirklənmədən mühafizəsinin fəaliyyətinin əsas reallaşma yollarını
- Fənni öyrənmək nəticəsində magistrilər aşağıdakıları bacarmalıdır:**
- havada, suda və torpaqda aparılan dozimetrik ölçmələri
 - texnoloji proseslərin radioaktiv tullantılarının əmələgəlmə normativlərinin hesablanması
 - kimya sənayesində və istehsalatda alınan radioaktiv tullantıların zərərinin və radioaktiv fonun ölçülməsini

Mövzular üzrə saatların bölgüsü:

№	Mövzular	Auditoriya	
		saatlarının miqdarı	müəssisə məşğələ
1	Biosferin radiasiya çirklənməsi və çirklənmənin əsas mənbələri	2	2
2	Radioekoloji monitorinqin növləri və prinsipləri. Radioekoloji nəzarət	2	2
3	İnsan tərəfindən yaradılan radiasiya mənbələri	2	2
4	İonlaşdırıcı şüalanmalar	2	2
5	Radiasiya fonu təsirlərinin təbii və süni mənbələrinin radiasiya - ekoloji	2	2

	xarakteristikaları		
6	Yüksək radioaktivliyə malik anomal təbii və antropogen ərazilər	2	2
7	Nüvə – enerji mənbəli uzunömürlü radionuklidlərin ekosistemlərdə davranışı	2	2
8	Uzunömürlü nüvə - energetik mənbəli radionuklidlərin torpaqda davranışı	2	2
9	Uzunömürlü nüvə - energetik mənbəli radionuklidlərin suda davranışı	2	2
10	Qida məhsullarında radionuklidlər	2	2
11	Azərbaycanda radiasiya təhlükəsizliyi	2	2
12	Abşeron yarımadasında radionuklidlərin yayılması	2	2
13	Radiasiya və həyat fəaliyyətinin təhlükəsizliyi	2	2
14	İonlaşdırıcı şüalanmaların normalaşdırılması və onlardan mühafizə üsulları.	2	2
15	Radioaktiv tullantıların növləri və emalı	2	2
Cəmi:		60	30

Mövzuların qısa məzmunu
1. Biosferin radiasiya çirklənməsi və çirklənmənin əsas mənbələri

Ətraf mühit radiasiya çirklənməsinin təbiəti və təsnifatı. Kimyəvi çirklənmə, əsas çirkləndiricilər və çirklənmə mənbələri, çirkləndiricilərin miqyası. Qlobal çirklənmənin miqdarı qiyməti. Texnogen emissiyaların mənbəyi. Texnologiyalar və proseslər. Radiasiya mənbələri və onların biosferə və insanın həyat fəaliyyətinə təsiri. Radiasiya-